

การพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก
ปฐมวัยในยุคประเทศไทย 4.0 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหาร
ส่วนตำบลเขาพังไกร จังหวัดนครศรีธรรมราช

Development of parent's participation in Enhancing early
Childhood development in Thailand 4.0 at Child
Development centers Under Khao Phang Krai Subdistrict
Administration Organization, Nakhos Si Thammarat
Province

¹ณิชาภัทร คงชุม, ²ธีระพงษ์ สมเขาใหญ่ และ ³สำเริง จันชุม,

¹Nichapat Kongchum, ²Teeraphong Somkhaoyai and ³Samroeng Chanchum

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, วิทยาเขตนครศรีธรรมราช, ประเทศไทย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Nakhon Si Thammarat, Thailand.

¹Kongchom6831@gmail.com

Received May 10, 2020; Revised July 12, 2020; Accepted August 25, 2020

บทคัดย่อ

สภาพปัจจุบันการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง พบว่า (1) การส่งเสริมพัฒนาการ
ด้านร่างกาย การสนับสนุน ให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อให้สัมพันธ์กับระบบ
ประสาทในการทำกิจกรรมประจำวัน (2) การส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจโดยผู้ปกครอง
ดูแลเอาใจใส่ใกล้ชิด ด้วยความรักและความเข้าใจ การให้โอกาสเด็กได้เรียนรู้และฝึกทำสิ่งต่าง
ๆ ในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย (3) การส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมโดยผู้ปกครองเป็นแบบอย่าง

ที่ดีให้กับเด็ก (4) การส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ผู้ปกครองสามารถจูงใจให้เด็กมีความใฝ่รู้ กล้าแสดงความคิดเห็น มีการฝึกให้เด็กเป็นคนรู้จักคิด วิเคราะห์และแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง พบว่า (1) ด้านร่างกาย ผู้ปกครองมีความสนใจและมี ส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กให้มีร่างกายที่แข็งแรง มีพัฒนาการเหมาะสมกับวัยและสามารถใช้ ชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี (2) ด้านอารมณ์ และจิตใจ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมโดยการปลุกฝังเด็ก รู้จักการแบ่งปัน สามารถปรับตัวให้เข้ากับคนอื่นได้ (3) ด้านสังคม ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการ อบรมสั่งสอนเด็กให้มีระเบียบวินัยทางสังคม มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นได้ดี (4) ด้านสติปัญญา ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อเล็ก และมัดใหญ่ได้ดี และส่งเสริมให้ใช้ ความคิดสร้างสรรค์ สามารถคิดวิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาด้วยตนเองได้

แนวทางและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริม พัฒนาการเด็กปฐมวัยในยุคประเทศไทย 4.0 ดังนี้ (1) ด้านร่างกาย ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการ ส่งเสริมด้านโภชนาการ และสนับสนุนให้มีกิจกรรมการแข่งขันกีฬาที่เหมาะสมโดยมีผู้ปกครอง ร่วมกิจกรรมด้วย (2) ด้านอารมณ์ และจิตใจการให้คำปรึกษาและทำความเข้าใจกับผู้ปกครองใน การเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยอย่างถูกต้องและเหมาะสมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา (3) ด้านสังคม ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการปลุกฝังให้เด็กมีนิสัยจิตอาสา ความเสียสละและการแบ่งปัน และให้ความสำคัญในการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ปกครอง (4) พัฒนาการ ด้านสติปัญญา ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน ให้เด็กเรียนรู้จาก ประสบการณ์จริงและการใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ตามสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร ปฐมวัย พุทธศักราช 2560

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง, พัฒนาการเด็กปฐมวัย, ประเทศไทย 4.0

Abstract

Concerning the current condition of the development of parents' participation, the following components were found: (1) enhancing physical development by supporting the children to have the opportunity to develop the use of muscles in relation to the nervous system in their daily activities; (2) promoting emotional and psychological development by close care of parents with love and

understanding and allowing children to learn and practice in doing things in a safe environment; (3) promoting social development by being a good model for children; (4) promoting intellectual development in which parents can motivate children to be curious and dare to express opinions by training children to think, analyze and solve problems by themselves.

Regarding the participation of parents, it was found that parents' participation consisted of: (1) in physical aspect, the parents were interested and participated in developing children to have a healthy body with age-appropriate development and spent their daily life very well; (2) in emotional and psychological aspect, parents participated by cultivating children the habit of sharing and being adaptable with others; (3) in social aspect, parents were involved in guiding children to have social discipline and good relationships with others; (4) in intellectual aspect, parents were involved in promoting the use of Fine and Gross Motor Skills and encourage children to use creative thinking, think critically, and solve problems by themselves

In terms of guidelines and suggestions for the development of parents' participation in the early childhood development promotion in Thailand 4.0, the guidelines and suggestions are: (1) in physical aspect; parents should participate in nutritional promotion and support appropriate sporting events with parental participation; (2) in emotional and mental aspects; by counseling and guiding parents in appropriately rearing preschool children and participating in important religious activities; (3) in social aspect; parents are involved in cultivating children on volunteer habits, sacrifices, and sharing, and attentive in the expression of opinions and suggestions from parents; (4) in intellectual aspect; parents are involved in creating teaching and learning materials for children to learn from real experience and creative use of technological media according to the Early Childhood Curriculum in 2560 B.E.

Keyword : Parents' Participation, Early Childhood Development, Thailand 4.0

บทนำ

สภาพการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 (2560:14) จะเห็นได้ว่ามนุษย์เป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่าที่สุดในการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาประเทศชาติและควรเริ่มปลูกฝังค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตั้งแต่ในช่วงปฐมวัย โดยพัฒนาคนให้เหมาะสมตามช่วงวัย เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ การหล่อหลอมให้คนไทย มีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคมเป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม การพัฒนาทักษะ ที่สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงานและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) (2560: ฉ) ข้อที่ 3 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ โดยให้คนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น โดยสามารถเห็นเป็นรูปธรรมได้จากสาระบัญญัติที่กำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารและการจัดการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาทุกระดับในการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้หน่วยงานดังกล่าวต้องมีการบริหารในรูปแบบคณะกรรมการที่ประกอบด้วยตัวแทนที่มาจากคณะต่างๆ ในชุมชน เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษานอกจากนี้ ยังมีสารบัญญัติอีกหลายประการที่กำหนดเป็นแนวทางให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เช่น การระบุให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ โดยประสานความร่วมมือกับพ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ซึ่งนำไปสู่การกำหนดทักษะสำคัญสำหรับเด็กในศตวรรษที่ 21 ที่มีความสำคัญต่อการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความสอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน และเพื่อให้การจัดการศึกษาปฐมวัยที่ต้องพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิด-6 ปี ให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้และสร้างรากฐานชีวิต ให้พัฒนาเด็กปฐมวัยไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดีมีวินัย ภูมิใจในชาติ และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม

และประเทศชาติตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 ให้เด็กเป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรมมีระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวมการพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับการเตรียมความพร้อมของกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะเปลี่ยนแปลงโลกในอนาคต ตลอดจนการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

ในปัจจุบันประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่ยุค Thailand 4.0 (2561 : 12) ซึ่งขับเคลื่อนประเทศด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรมไปสู่ความ “มั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืน” เน้นภาคการผลิตไปสู่ภาคบริการมากขึ้น และประชากรมีรายได้สูงโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยจะต้องมีการสร้างนวัตกรรมเป็นของตนเอง ดังนั้น การศึกษาจึงต้องเร่งดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนเพื่อก้าวเข้าสู่ “การศึกษา 4.0” อย่างเป็นรูปธรรมด้วยเช่นกันซึ่งการศึกษาในยุค Thailand 4.0 มีเป้าหมายหลักเพื่อผลิตผลผลิตที่มีคุณภาพโดยให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์และใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นฐานในการเรียนรู้ (Problem Base Learning) และใช้การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ลักษณะเหล่านี้เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้โดยผู้เรียนได้หาความรู้มาใช้ในการแก้ไขปัญหาที่ได้รับมอบหมายอย่างมีกระบวนการและมีขั้นตอน ซึ่งจะทำให้ได้มาซึ่งความรู้ที่ทันต่อเหตุการณ์และเป็นความรู้ที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริงและพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ นอกจากนี้สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมการเรียนการสอนและนำ “STEM Education (Science, Technology, Engineering, Mathematics)” มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนโดยเฉพาะวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ เพราะเป็นศาสตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับโลกและวัตถุต่างๆ ซึ่งมีความสำคัญยิ่ง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและรู้เท่าทันโลกหรือสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น และสามารถนำความรู้ในศาสตร์เหล่านี้ (STEM) ไปบูรณาการและพัฒนานวัตกรรม (Innovation) อันเป็นฐานในการพัฒนาประเทศต่อไปในอนาคตได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการวิจัยศึกษาการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในยุคประเทศไทย 4.0 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพังไกร จังหวัดนครศรีธรรมราช ให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัย โดยผู้ปกครองมีส่วนร่วมประสิทธิภาพ ในยุคประเทศไทย 4.0 เพื่อมุ่งพัฒนานักเรียนไปสู่อนาคตและการมีชีวิตอย่างมีคุณค่าและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการ เด็กปฐมวัยในยุคประเทศไทย 4.0 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพังไกร จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในยุคประเทศไทย 4.0 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพังไกร จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. เพื่อนำเสนอแนวทางจากผลการศึกษาไปใช้ในการพัฒนา และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในยุคประเทศไทย 4.0 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพังไกร จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการศึกษาสภาพ

ขั้นตอนการศึกษาสภาพการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการ เด็กปฐมวัยในยุคประเทศไทย 4.0 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพังไกร จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้กำหนดดังนี้ การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์เชิงลึก การร่างรูปแบบ ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposeful Selection) เป็นการเลือกแบบไม่มีโครงสร้างที่เคร่งครัด มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการที่ไม่ซับซ้อนเพื่อที่จะได้ตัวอย่างที่เหมาะสมที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้สำหรับแนวคิด จุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ของการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เลือกมีลักษณะเป็น “Information-rich case” คือมีข้อมูลให้ศึกษาในระดับลึกได้มากและสามารถสะท้อนความเป็นจริงได้ดีที่สุด ซึ่งจะมีความหมายต่อจุดมุ่งหมายหลักของการศึกษา เพื่อให้ได้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษามากที่สุด โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 12 คน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกดังนี้ ผู้มีส่วน

เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 4 คน ผู้ปกครอง จำนวน 3 คน กรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 2 คน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน และนักวิชาการหรือผู้ได้รับมอบหมาย จำนวน 1 คน

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ซึ่งมีลำดับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้ 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนาการ มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในยุคประเทศไทย 4.0 2) กำหนดประเด็น การร่างแบบ การพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในยุคประเทศไทย 4.0 โดยใช้หลักการในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กโดยมีการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเป็นแนวทางการร่างแบบ 3) นำร่างแบบ การพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในยุคประเทศไทย 4.0 ที่ได้ไปปรึกษาอาจารย์ ที่ปรึกษาและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ 4) ปรับร่างแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในยุคประเทศไทย 4.0 เป็นประเด็นคำถาม ในการสัมภาษณ์เชิงลึก

2. ขั้นตอนการศึกษาการพัฒนา

ขั้นตอนการศึกษาการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในยุคประเทศไทย 4.0 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพังไกร จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้กำหนด การร่างแบบการสัมภาษณ์เชิงลึก การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในขั้นตอนนี้ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในยุค ประเทศไทย 4.0 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพังไกร จังหวัดนครศรีธรรมราช คือ จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีดังนี้ ครูปฐมวัยระดับเชี่ยวชาญพิเศษ จำนวน 2 คน และนักวิชาการศึกษาสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 1 คน

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในยุคประเทศไทย 4.0 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพังไกร จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีลำดับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้ 1) ร่างแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในยุคประเทศไทย 4.0 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วน

ตำบลเขาพังไกร จังหวัดนครศรีธรรมราช และจากการค้นคว้าเอกสารเพิ่มเติม2) นำร่างแบบที่ได้ไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

3. ขั้นตอนการนำเสนอ

ขั้นตอนการนำเสนอการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในยุคประเทศไทย 4.0 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพังไกร จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้กำหนดดังนี้ นำเสนอแบบการสนทนากลุ่ม ข้อเสนอแนะจากการสนทนากลุ่ม แบบสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในขั้นตอนนี้ได้แก่ ผู้ร่วมประชุมกลุ่มสนทนา ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในการเสนอการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในยุคประเทศไทย 4.0 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล เขาพังไกร จังหวัดนครศรีธรรมราช คือ จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญมี ดังนี้ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 2 คน ผู้บริหารท้องถิ่น จำนวน 1 คน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูปฐมวัยชำนาญการพิเศษ จำนวน 1 คน ตัวแทนผู้ปกครอง จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนการศึกษาการบริหารจัดการ คือ แบบประเมินและแบบการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ซึ่งมีลำดับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้ 1) นำร่างแบบการบริหารการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในยุคประเทศไทย 4.0 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพังไกร จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ได้จากการร่างรูปแบบมาจัดทำเป็นแบบประเมินความเป็นไปได้ความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ 2) นำแบบประเมิน ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ที่ได้ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อย ความครอบคลุม ขององค์ความรู้ทั้งการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในยุคประเทศไทย 4.0 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพังไกร จังหวัดนครศรีธรรมราช 3) ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ และให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์อีกครั้ง 4) นำข้อคำถามปรับปรุงตามข้อเสนอแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา จึงทำเป็นฉบับจริงเพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ในขั้นตอนการสนทนากลุ่ม (Focus Group) 5) แบบสนทนากลุ่ม-ใช้ร่างแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในยุคประเทศไทย

4.0 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพังไกร จังหวัดนครศรีธรรมราช และร่างแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในยุคประเทศไทย 4.0 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพังไกร จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ได้มาเป็นแนวทางสำหรับการให้ความเห็นและข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

ผลการวิจัย

การเสนอผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 3 ข้อโดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary investigation) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพการการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในยุคประเทศไทย 4.0 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพังไกร จังหวัดนครศรีธรรมราช จากการศึกษาพบว่า (1) การส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย การสนับสนุน ให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาการ ใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ กล้ามเนื้อมัดเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาทในทำกิจวัตรประจำวันหรือทำกิจกรรมต่างๆ และการส่งเสริมพัฒนาการสำหรับเด็กปฐมวัยโดยเด็กที่ได้รับการสัมพันธ์โอบกอดจากพ่อแม่ ผู้ปกครองจะเป็นการกระตุ้นพัฒนาการของเด็กและสนองตอบความตื่นตัวของระบบประสาทของเด็ก นอกจากนี้ พ่อแม่ ผู้ปกครองควรจัดเวลา สถานที่ เพื่อให้เด็ก ได้เคลื่อนไหว ออกกำลังกายและเล่นได้อย่างปลอดภัย ซึ่งเด็กจะเรียนรู้ได้จากการเล่นและการดูแลเรื่องโภชนาการสำหรับเด็กอย่างเหมาะสม (2) การส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจโดยผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่ใกล้ชิด ด้วยความรักและความเข้าใจ ทำให้เด็กมีจิตใจดี การให้โอกาสเด็กได้เรียนรู้ และฝึกทำสิ่งต่างๆ ในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและผู้ปกครอง มีเวลาพูดคุยรับฟังเด็ก เอาใจใส่เด็กอย่างสม่ำเสมอ การฝึกให้เด็กเป็นคนมีน้ำใจมีคุณธรรม จริยธรรมเพื่อจะทำให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคต (3) การส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมโดยผู้ปกครองเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็ก และเด็กจะซึมซับค่านิยม และวัฒนธรรมที่ดีจากผู้ปกครอง โดยการปลูกฝังมารยาททางสังคม กฎระเบียบของสังคม ให้เด็กรู้จักกาลเทศะ รู้ผิดรู้ชอบและ

คุ้นเคยกับสิ่งที่ตีสาม (4) การส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ผู้ปกครองสามารถจูงใจให้เด็กมีความใฝ่รู้ กล้าแสดงความคิดเห็น มีการฝึกให้เด็กเป็นคนรู้จักคิดวิเคราะห์ โดยให้ความสนใจในสิ่งที่เด็กกำลังทำ การฝึกให้เด็กสังเกตสิ่งต่างๆ รอบตัวให้เด็กได้มีโอกาสเรียนรู้จากการลองผิดลองถูกให้มีความคิดที่แปลกใหม่ พยายามให้เด็กได้คิดแก้ปัญหาด้วยตนเองครบครัน จะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการสร้างสรรค์ สามารถประสบความสำเร็จในอนาคตได้

2. พัฒนาการของเด็กปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในปัจจุบัน จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย จากการศึกษาพบว่า (1) ด้านร่างกาย เด็กมีร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ดี มีพัฒนาการด้านร่างกายเหมาะสมกับวัย และสามารถใช้ชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี (2) ด้านอารมณ์และจิตใจ ส่วนใหญ่เด็กมีนิสัยร่าเริง แจ่มใส สามารถเล่นกับเพื่อนได้มีการแบ่งปันของเล่นให้กับเพื่อนๆ ได้ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับคนอื่นได้ (3) ด้านสังคม เด็กมีพัฒนาการด้านสังคมที่หลากหลาย สามารถอยู่ร่วมกับเพื่อนผู้อื่นได้ มีลักษณะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี (4) สติปัญญา มีการพัฒนาที่เป็นไปตามวัย สามารถใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กและมัดใหญ่ได้ดี วาดภาพอย่างง่าย ลากเส้น ระบายสี ปั้นดินน้ำมันและสามารถใช้ความคิดสร้างสรรค์ได้ดี

3. แนวทางและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในยุคประเทศไทย 4.0 จากการศึกษาพบว่า (1) พัฒนาการด้านร่างกาย จัดรายการอาหารที่มี ความหลากหลายให้กับเด็กอย่างเพียงพอ การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีกิจกรรมกลางแจ้งที่เหมาะสมและการจัดการแข่งขันกีฬาเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายโดยให้มีพ่อแม่ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ด้วย (2) พัฒนาการด้านอารมณ์ และจิตใจ การให้คำปรึกษา และทำความเข้าใจกับผู้ปกครองในการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย การแสดงความรักกับเด็กอย่างถูกต้องและเหมาะสมผู้ปกครองไม่ตามใจเด็กจนเกินกว่าเหตุ สอนให้รู้จักผิดถูก ชั่วดี และพิจารณาการเสนอโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านอารมณ์ และจิตใจ เช่น การเข้าวัดในวันพระ และวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เพื่อให้เด็กในวัยนี้ได้ใกล้ชิดกับพระศาสนา โดยเชิญชวนผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรม ตลอดจนการปลูกฝัง ให้เด็กรู้จักการรอคอย การมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน และมีจิตอาสา (3) พัฒนาการด้านสังคม การปลูกฝังให้เด็กมีนิสัยจิตอาสาและรู้จักเสียสละ แบ่งปัน การเปิดโอกาสให้เด็กร่วมแสดงความคิดเห็น ให้มีการประชุมผู้ปกครองประจำภาคเรียน และให้ความสำคัญในการแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากผู้ปกครอง (4) พัฒนาการด้าน

สติปัญญา ส่งเสริมให้ผู้ปกครองร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดซื้อสื่อการเรียน การสอน เพื่อเสริมพัฒนาการเด็ก ด้านสติปัญญาจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้และให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์จริงให้ซักถามและสามารถแก้ไขปัญหาได้ ตลอดจนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย จากสาระการเรียนรู้ ของหลักสูตรปฐมวัย

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัย เรื่องการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมพัฒนาการ เด็กปฐมวัยในยุคประเทศไทย 4.0 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพังไกร จังหวัดนครศรีธรรมราช มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การศึกษาสภาพการพัฒนา พบว่า เด็กปฐมวัยจะเรียนรู้ผ่านการเคลื่อนไหว การทำกิจกรรมต่างๆ ได้ทำการเคลื่อนไหวกิจกรรมเข้าจังหวะ เพื่อทำให้ร่างกายของเด็กพร้อมที่จะเรียนรู้ ทำกิจกรรมในห้องเรียนได้อย่างคล่องแคล่ว ดังนั้นการเตรียมความพร้อมและพัฒนาร่างกายของเด็กให้เจริญเติบโตแข็งแรงจึงเป็นสิ่งสำคัญในชีวิตประจำวันสำหรับเด็ก โดยผู้ปกครองและคุณครูอาจมีส่วนร่วม与孩子ๆ ทำกิจกรรมทั้งในร่มและกลางแจ้ง ไม่ว่าจะเป็นการออกกำลังกายที่บ้านหรือที่สถานศึกษาการสนับสนุนให้มีเครื่องเล่นสนามให้เหมาะสมกับวัย เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย และกล้ามเนื้อมัดเล็กและกล้ามเนื้อมัดใหญ่ให้มีความแข็งแรงเนื่องจากเด็กวัยนี้ชอบเคลื่อนไหว ไม่ชอบอยู่นิ่งเฉยกล้ามเนื้อของเด็กวัยนี้เจริญอย่างรวดเร็ว ผู้ปกครอง และครูดูแลเรื่องโภชนาการให้ครบตามความต้องการของเด็กในวัยนี้ เนื่องจากการได้รับสารอาหารที่ครบถ้วนและเพียงพอต่อความต้องการจะช่วยให้ร่างกายเด็กเจริญเติบโตได้เต็มศักยภาพ พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูจึงควรให้ความสำคัญกับการเลือกโภชนาการ ที่เหมาะสมให้กับเด็ก และต้องมีคุณค่าครบ 5 หมู่และต้องมีความหลากหลายด้วย สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ.2562 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2562 : 14) หมวด 4 การพัฒนาเด็กปฐมวัย มาตราที่ 25 สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีหน้าที่จัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัย ต้องจัดให้มีการอบรมเลี้ยงดู เพิ่มพูนประสบการณ์ ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ และจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัยอย่างทั่วถึง รวมทั้งจัดให้มีการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยที่เหมาะสมในช่วงรอยต่อตั้งแต่ก่อนระดับอนุบาลจนถึงระดับประถมศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผลการศึกษาของรัตนาศรีสุข (2556 : 11) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของผู้ปกครองว่า ผู้ปกครองเปรียบเสมือนครูคนแรกของเด็ก มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาให้กับเด็ก เพราะเป็นบุคคลที่

ใกล้ชิดสนิทสนมกับเด็กมากที่สุดตั้งแต่แรกเกิด มีบทบาทสำคัญในการสร้างการเรียนรู้ด้านต่างๆ ให้ตั้งแต่ยังเล็กและให้ความรักความอบอุ่นรวมทั้งการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ให้กับเด็ก อย่างดีเยี่ยม การพัฒนาเด็กช่วงอายุ 3-5 ปี จะต้องยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูควบคู่กับการให้การศึกษา ที่คำนึงถึงความสนใจและความต้องการของเด็ก ทั้ง 4 ด้าน คือ (1) พัฒนาการด้านร่างกาย (2) พัฒนาการด้านอารมณ์ (3) พัฒนาการด้านสังคม (4) พัฒนาการด้านสติปัญญา และสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ อารมณ สุวรรณपाल (2549 : 7) ได้ศึกษาเรื่อง “การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย” พบว่าเด็กปฐมวัยควรดูแลในด้านต่างๆ ดังนี้ (1) ด้านสุขอนามัย ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมด้านโภชนาการ (2) ด้านสุขนิสัย ได้แก่ กิจกรรมฝึกเด็กและดูแลให้เด็กปฏิบัติจนเป็นกิจ นิสัย ด้านการขับถ่าย การดูแลความสะอาดร่างกาย การพักผ่อนและการออกกำลังกาย (3) ด้านประสาทการ รับรู้-การเคลื่อนไหว ได้แก่ กิจกรรมเล่นเกมประสาทสัมผัสต่างๆ เช่น เกมปิดตา เกมกล่อง ปริศนา เกมแต่ละส่วนต่างๆ ของร่างกายเกมโยกกี โปกกี เป็นต้น (4) ด้านกล้ามเนื้อใหญ่ได้แก่ การเล่นกลางแจ้ง การเล่นในร่ม การออกกำลังกายการเคลื่อนไหวร่างกาย (5) ด้านกล้ามเนื้อ เล็ก ได้แก่ กิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เช่น ปั่น ร้อย ตัดกระดาษ วาดภาพระบายสี ลากเส้นต่อจุด ฝึกโยนลูกบอล ต่อก้อน โยนรับลูกบอล เป็นต้น

2. พัฒนาการของเด็กปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในปัจจุบัน ผลการวิจัยพบว่า (1) พัฒนาการด้านร่างกาย เด็กมีร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ดี มีพัฒนาการ ด้านร่างกายเหมาะสมกับวัยและสามารถใช้ชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี (2) พัฒนาการด้าน อารมณ์ และจิตใจ ส่วนใหญ่เด็กมีนิสัยร่าเริง แจ่มใส สามารถเล่นกับเพื่อนได้ มีการแบ่งปัน ของเล่นให้กับเพื่อนๆ ได้ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับคนอื่นได้ (3) พัฒนาการด้านสังคม เด็กมีพัฒนาการด้านสังคมที่หลากหลาย สามารถอยู่ร่วมกับเพื่อนผู้อื่นได้ มีลักษณะการเป็น ผู้นำและผู้ตามที่ดี (4) พัฒนาการด้านสติปัญญามีการพัฒนาที่เป็นไปตามวัย สามารถใช้ กล้ามเนื้อมัดเล็กและมัดใหญ่ได้ดี วาดภาพอย่างง่าย ลากเส้น ระบายสี ปั้นดินน้ำมัน และสามารถ ใช้ความคิดสร้างสรรค์ได้ดี สอดคล้องกับผลการศึกษาของ งามจิตต์ นิลสุวรรณ (2551 : 67) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกาด อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่” ด้านร่างกาย พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งส่วนใหญ่ ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย โดยการฝึกให้เด็กช่วยเหลือ ตนเองในการแต่งกาย การรับประทานอาหาร การดื่มนม ด้านจิตใจ อารมณ์ และสังคม พบว่า

ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ซึ่งโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนใหญ่ผู้ปกครองส่งเสริมพัฒนาการด้านจิตใจ อารมณ์ และสังคม โดยการให้ขวัญและกำลังใจกับเด็ก ด้วยการยิ้มแย้ม แสดงความสนใจ หรือการชมเชยเมื่อเด็กแสดงออกในสิ่งที่ดี ให้เด็กได้มีโอกาสพบปะกับบุคคล และให้แก่เด็กอย่างสม่ำเสมอ เรื่องของความสะอาดการรับประทานอาหาร การเก็บของเข้าที่เมื่อใช้เสร็จแล้ว ด้านสติปัญญา พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้เด็กได้มีการฝึกการใช้ของวัชระรับการสัมผัสต่าง ๆ ได้แก่ ตาหู หนูฟัง จมูกดมกลิ่น ลิ้นชิมรส และสัมผัส ด้วยมือ ให้เด็กได้เล่นของเล่นที่เหมาะสมกับวัย และชี้แนะให้กับเด็กรู้จักคุณลักษณะ หรือคุณสมบัติของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เช่น เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก ธรรมชาติรอบตัว วัตถุสิ่งของ เครื่องใช้ หรือของเล่นที่อยู่รอบตัว

3. แนวทางและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในยุคประเทศไทย 4.0 มีดังนี้ (1) พัฒนาด้านร่างกาย จัดรายการอาหารที่มีความหลากหลายให้กับเด็กอย่างเพียงพอ การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีกิจกรรมกลางแจ้งที่เหมาะสมและการจัดการแข่งขันกีฬาเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายโดยให้มีพ่อแม่ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ด้วย (2) พัฒนาด้านอารมณ์ และจิตใจ การให้คำปรึกษา และทำความเข้าใจกับผู้ปกครองในการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย การแสดงความรักกับเด็กอย่างถูกต้องและเหมาะสมผู้ปกครองไม่ตามใจ เด็กจนเกินกว่าเหตุ สอนให้รู้จักผิดถูก ชั่วดี และพิจารณาการเสนอโครงการกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ด้านอารมณ์ และจิตใจ เช่น การเข้าวัดในวันพระ และวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เพื่อให้เด็กในวัยนี้ได้ใกล้ชิดกับพระศาสนา โดยเชิญชวนผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรม ตลอดจนการปลูกฝัง ให้เด็กรู้จักการรอคอย การมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน และมีจิตอาสา (3) พัฒนาด้านสังคม การปลูกฝังให้เด็กมีนิสัยจิตอาสา และรู้จักเสียสละ แบ่งปัน เปิดโอกาสให้เด็กร่วมแสดงความคิดเห็น ให้มีการประชุมผู้ปกครองประจำภาคเรียน และให้ความสำคัญในการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ปกครอง (4) พัฒนาด้านสติปัญญา ส่งเสริมให้ผู้ปกครองร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอน เพื่อเสริมพัฒนาการเด็กด้านสติปัญญาจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ และให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์จริงให้ซักถามและสามารถแก้ไขปัญหาได้ ตลอดจนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย จากสาระการเรียนรู้ ของหลักสูตรปฐมวัย สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (กระทรวงศึกษาธิการ 2560 : 4) เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะ

ได้รับการอบรมเลี้ยงดู และการส่งเสริมพัฒนาการตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้สอน เด็กกับผู้เลี้ยงดู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูการพัฒนา และให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็ก มีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของการพัฒนาทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวม มีคุณภาพและเต็มตามศักยภาพโดยกำหนดหลักการ ดังนี้ (1) ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน (2) ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย (3) ยึดพัฒนาการและการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมาย และมีกิจกรรมที่หลากหลาย ได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เหมาะสมกับวัยและมีการพักผ่อนเพียงพอ (4) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิต และสามารถปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข (5) สร้างความรู้ ความเข้าใจและประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในยุคประเทศไทย 4.0 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพังไกร จังหวัดนครศรีธรรมราชเพื่อมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ และผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในยุคประเทศไทย 4.0 ให้มีความพร้อมทั้ง 4 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านร่างกาย (2) ด้านอารมณ์ และจิตใจ (3) ด้านสังคม และ (4) ด้านสติปัญญา เพื่อให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยสามารถคิดวิเคราะห์ เป็นเด็กเก่ง เด็กดี และมีสุข โดยมีครู พ่อแม่ หรือผู้ปกครองคอยดูแลอย่างใกล้ชิดเพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างเต็มศักยภาพโดยมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรระดับปฐมวัย และตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการจัดการศึกษา ที่มุ่งพัฒนาคนไทยในทุกมิติและทุกช่วงวัยให้เป็นพลเมืองที่ดี มีคุณภาพและก้าวหน้าในยุคที่สังคมมีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูปฐมวัยตลอดหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจึงต้องมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

ปฐมวัยเป็นอย่างยิ่ง และต้องให้ความสำคัญในการส่งเสริม และสนับสนุนการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมกันสร้างรากฐานที่มั่นคงให้กับอนาคตของชาติในยุคประเทศไทย 4.0 ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ.(2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ. รัตน์ตยา ศรีสุข.(2556). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลเขาพนม*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. (2562). *พระราชบัญญัติการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2562*, เล่มที่ 163 ตอนที่ 56 ก.
- องอาจ นิลสุวรรณ. (2551). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกาด อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- อารมณ สุวรรณपाल. (2549). *การจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านการคิด*. หน่วยที่ 8, ประมวลสาระ ชุดวิชาการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย, หน่วยที่ 7- 11, นนทบุรี :มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

